

Stručná reportáž z národního kola chemické olympiády

Národní kolo 47. ročníku ChO kategorií A a E proběhlo 24. až 27. 1. 2011 na Fakultě chemicko-technologické Univerzity Pardubice. Pro ujasnění, kategorie A je primárně určena pro studenty 3. a 4. ročníků gymnázií, kategorie E je určena pro jejich vrstevníky studující na chemických „průmyslovkách,“ obou kategorií se však mohou zúčastnit i mladší studenti.

V kategorii A, které jsem se účastnil, bylo celkem 47 soutěžících. Celá akce začala v pondělí, kdy v odpoledních hodinách proběhla registrace a ubytování v hotelu, večer pak přišlo slavnostní zahájení národního kola, které spočívalo ve své první části v proslovech vedení pardubické univerzity a pořadatelů soutěže, kdy jsme se mimo jiné dozvěděli, že rok 2011 byl vyhlášen mezinárodním rokem chemie (chemici totiž už mají plné zuby reklamních sloganů typu „tento výrobek je naprosto bez chemie,“ které vystihují názor většiny laické veřejnosti na přínos chemie pro lidstvo – na léky, moderní materiály, vaření piva a další a další objevy, bez kterých bychom si život dnes již neuměli představit, tato veřejnost již zjevně nějak pozapomněla). Druhá část byla o poznání méně akademická, vyslechli jsme si koncert univerzitního orchestru a poté se bavili již zcela neakademicky u bohatého rautu.

Druhý a třetí den proběhl doprovodný program v podobě exkurze do pardubického pivovaru spojené s degustací, prohlídkou historické části města spojené s nákupem pardubického perníku a návštěvy kina; Hřebejkova Nevinnost byla po závěrečných titulcích spojena s mnoha skeptickými diskusemi. Hlavní náplní těchto dnů však byla teoretická a praktická část soutěže. Náročnost úloh se pohybuje daleko za hranicemi středoškolské chemie, teorie je sestavena z anorganiky, organiky, fyzikální chemie a biochemie, praktikum pak z nesnadného laboratorního cvičení spojeného s výpočty a doplňkovými otázkami.

Letos byla předmětem olympiády především energetika a tak jsme se v úlohách setkali se syntézou výbušniny pentritu, metabolismem cukrů a tuků, elektrolyzou a také stavovými rovnicemi reálného plynu a dalšími postupy užívanými při charakterizaci výbušnin. V praktiku jsme pak museli projevit hlubší znalosti jodometrie a manganometrie, což jsou titrační analytické metody.

Po těchto náročných 2 dnech jsme si mohli oddechnout na neformálním večírku v různých podnicích. Útrata soutěžících byla hrazena organizátory a tak nemusel nikdo na drincích a dalším občerstvení šetřit, nakonec jsme z jedné z pardubických diskoték odcházeli až v ranních hodinách.

Ve čtvrtek nás čekalo už jenom dopolední vyhlášení výsledků a poté cesta domů. Každému z účastníků národního kola bylo přislíbeno stipendium 2400 Kč měsíčně po dobu prvního roku studia, pokud si za tímto účelem vybere Pardubickou „Přírodovědu.“ Nejúspěšnějších 16 soutěžících postupovalo na teoretické soustředění, ze kterého posléze postupuje 8 na praktické soustředění, ze kterého je nakonec vybrána čtveřice reprezentující ČR na letošní MCHO, která se bude konat o prázdninách v tureckém hlavním městě, Ankaře.

Mně osobně se bohužel nepodařilo dostat do top16, skončil jsem na 22. místě. Avšak domácí příprava a 4 absolvované soutěžní úrovně (domácí, školní, krajská a národní) pro mě určitě znamenají velkou zkušenost a významný posun v chápání chemie, který žádná všeobecná střední škola nemůže v rámci osnov poskytnout. A konec konců, napřesrok je možné ještě leccos vylepšit.